

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Ateičių studijos	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): doc.dr. Erika Vaiginienė Kitas / a (-i): Prof. Jonas Dagys Prof. Egidijus Rimkus Dr. Mariusz Antonowicz Linas Butėnas	Ekonomikos ir verslo administravimo fakultetas Filosofijos fakultetas Chemijos ir geomokslų fakultetas Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas Matematikos ir informatikos fakultetas

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
bakalauro	Tarpdisciplininės, Individualios studijos

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorijoje/nuotoliu/hibridinis	Pavasario semestras	Lietuvių/anglų

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5 ECTS	130	48	82

Dalyko (modulio) tikslas		
“Ateičių studijos” paskatina asmenį numatyti ir kurti pageidautiną ateitį, paskatina jo veiklą kuriant pasaulį, kuriame jis norėtų gyventi. “Ateičių studijų” disciplinos tikslas yra skirtas į ateitis orientuotos mąstysenos (angl. futures thinking) ir ateičių sąmoningumo (angl. futures consciousness) ugdymui. Studentai, pritaikę kūrybiškumą ir loginį mąstymą skatinančius metodus, pamatys daugybę skirtingų ateities perspektyvų, suvoks jų tikėtumą ir taikydami kritinio mąstymo instrumentus analizuos kas, kaip ir kodėl suformuoja konkrečias skirtingas ateities perspektyvas tiek asmeniniame gyvenime, visuomenėje ar tiek tam tikroje industrijoje.		
Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Žinos pagrindinę ateičių studijų terminiją	- Paskaitos - Savarankiški skaitiniai	VMA pateiktų perskaityto turinio refleksijų vertinimas
Žinos apie įvairias ateities išvalgų formas	- Paskaitos - Turinio dėstymas: ateities numatymo metodai, politinių, socialinių, technologinių, aplinkos tendencijų apžvalga - Savarankiški skaitiniai: studentai savarankiškai analizuos pripažintų organizacijų parengtus ateities numatymo dokumentus, susipažins su	VMA pateiktų perskaityto turinio refleksijų vertinimas

	sėkmingais ateities modeliavimo pavyzdžiais įvairiose organizacijose	
Žinos spekuliatyvaus dizaino instrumentus	- Paskaitos - Komandiniai žaidimai: studentai išbandys ateities numatymo ir spekuliatyvaus kūrimo žaidybinius instrumentus - Ateities personas kūrimas komandoje. Studentai „apgyvendins“ personas ateities scenarijuose, siekiant numatyti jų galimas elgsenas, problemas bei pasiūlyti problemų sprendimų galimybes	Savi-refleksijų vertinimas Pateiktų užduočių ataskaitų vertinimas
Pasižymės į ateitį orientuota mąstysena bei ateities sąmoningumu	- Paskaitos - Tendencijų ir silpnų signalų analizė - Ateities scenarijų rengimas komandoje. Studentai mokinsis numatyti būsimą kontekstą, formuoti loginę galimą veiksmų seką, numatyti institucijų ar asmenų reakcijas ir elgsenas naujame kontekste, aptarti galimus pokyčių poveikius visuomenei.	Pateiktų užduočių ataskaitų vertinimas
Gebės kritiškai mąstyti	- Paskaitos - Savarankiškai rengiamos ir praktinių užsiėmimų metu aptariamose pasaulinių įvykių apžvalgos - Ateičių trikampio metodo taikymas	Pateiktų užduočių ataskaitų vertinimas
Gebės atlikti savi refleksiją ir savo kolegų elgesio refleksiją	- Studentai rengs savo mokymosi patirties savi refleksijas, analizuos savo asmenines ambicijas ateičiai bei rengs savo asmeninės ateitis/ateičių įžvalgą - Komandos narių vertinimas	Pateiktų užduočių ataskaitų vertinimas

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas
1. Dalyko pristatymas ir lūkesčių susiderinimas	2						2	
2. Ateičių studijų pagrindai: Kas yra ateitis ir kodėl ateičių studijos? Pagrindiniai terminai. Ateities istorija (arba praeitis), mokslo fantastika, spekuliatyvinis dizainas	2			2			4	2
								Savarankiškai atliekamos užduotys

Savarankiškai skaitiniai pateikiami VMA:
About the history of Futures Studies (psl. 10

									– 25) knygoje: Poli Roberto (2024) Handbook of Futures Studies
3. Ateičių studijų metodai	4			2			6	4	Asmeninės išvalgos rengimas pagal pateikiamą metodiką
4. Strateginės išvalgos	2			2			4	8	- Asmeninės išvalgos rengimas pagal pateikiamą metodiką; Ateities išvalgos rengimas grupėje - Savarankiški skaitiniai: <a ;="" href="https://www.shell.com/news-and-insights/scenarios.html#:~:text=What%20are%20Shell%20Scenarios%20To%20make%20better%20decisions%20today.%20we%20;STATE%20OF%20THE%20FUTURE%2020.0%20(psl.%2047%20%E2%80%93%2054)">https://www.shell.com/news-and-insights/scenarios.html#:~:text=What%20are%20Shell%20Scenarios%20To%20make%20better%20decisions%20today.%20we%20;STATE%20OF%20THE%20FUTURE%2020.0%20(psl.%2047%20%E2%80%93%2054)
5. Politikai skirtos išvalgos: regioninės, nacionalinės, geopolitinės	4	1		2			7	8	- Ateities išvalgos rengimas grupėje - Savarankiški skaitiniai: STATE OF THE FUTURE 20.0 (psl. 39 – 46)
6. Socialinės (visuomenės) išvalgos	4	1		2			7	8	- Savarankiški skaitiniai: STATE OF THE FUTURE 20.0 (psl. 27 - 38; 65 - 74) - Ateities išvalgos rengimas grupėje
7. Klimato kaitos išvalgos	4	1		2			7	8	- Savarankiški skaitiniai pateikiami VMA: https://www.carbonbrief.org/in-depth-qa-the-ipccs-sixth-assessment-report-on-climate-science/ ; https://www.carbonbrief.org/in-depth-qa-the-ipccs-sixth-assessment-on-how-climate-change-impacts-the-world/ ; https://www.carbonbrief.org/in-depth-qa-the-ipccs-sixth-assessment-on-how-to-tackle-climate-change/ ; - Ateities išvalgos rengimas grupėje
8. Technologijų vystymosi išvalgos	4	1		2			7	8	- Savarankiški skaitiniai pateikiami VMA: Analizuojamos dėstytojo nurodytos naujausios Gartner išvalgos <a ;="" href="https://www.gartner.com/en">https://www.gartner.com/en ;

									STATE OF THE FUTURE 20.0 (psl. 55 – 64) - Ateities įžvalgos rengimas grupėje
9. Ateičių įžvalgų pristatymas		2	2				4	36	Egzaminas: parengtos ateities įžvalgos pristatymas
Iš viso	26	6	2	14			48		

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Savarankiškų užduočių, tarpinių ateities įžvalgos rengimo užduočių savalaikis įgyvendinimas, pasirengimas paskaitoms (savarankiški skaitiniai)	20	Kurso metu	- Savalaikis pateikimas Virtualioje mokymosi aplinkoje (VMA). - Atitikimas pateiktos užduoties kriterijams. Pateiktos analizės gylis ir plotis analizuojant situaciją iš įvairių sričių perspektyvos.
Asmeninės įžvalgos parengimas	20	Kurso pirmoje pusėje	10 (puikiai) Parengta asmeninių ateičių įžvalga atspindi loginį ryšį tarp asmeninių vertybių, parengtų asmeninių ateičių scenarijų ir numatomos elgsenos. Studentas(ė) demonstruoja kritines įžvalgas, atsiveriančias galimybes ir/ar galimas grėsmes, numato loginį veiksmų planą. Asmeninės įžvalgos struktūra atitinka reikalavimus, yra visos reikiamos dalys. Pasiiekta 95 – 100 proc. numatytų studijų rezultatų. 9 (l. gerai) Parengta asmeninių ateičių įžvalga atspindi loginį ryšį tarp asmeninių vertybių, parengtų asmeninių ateičių scenarijų ir numatomos elgsenos. Studentas(ė) numato atsiveriančias galimybes ir/ar galimas grėsmes, numato loginį veiksmų planą. Asmeninės įžvalgos struktūra atitinka reikalavimus, yra visos reikiamos dalys, kurios atitinka keliamus reikalavimus. Pasiiekta 85 – 94 proc. numatytų studijų rezultatų. 8 (gerai) Parengta asmeninių ateičių įžvalga atspindi loginį ryšį tarp asmeninių vertybių, parengtų asmeninių ateičių scenarijų ir numatomos elgsenos. Studentas(ė) numato loginį veiksmų planą. Asmeninės įžvalgos struktūra atitinka reikalavimus, yra visos reikiamos dalys, kurios atitinka keliamus reikalavimus. Pasiiekta 75 – 84 proc. numatytų studijų rezultatų. 7 (vidutiniškai) Parengta asmeninių ateičių įžvalga, kurioje aptariamos asmeninių vertybė, parengtų asmeninių ateičių scenarijų ir numatomos elgsenos. Asmeninės įžvalgos struktūra atitinka reikalavimus, tačiau yra neesminių klaidų kai kuriose dalyse. Studentas(ė) geba taikyti žinias. Pasiiekta 65 – 74 proc. numatytų studijų rezultatų. 6 (patenkinamai) Parengta asmeninių ateičių įžvalga ir joje atskleistas loginis ryšys tarp asmeninių vertybių, parengtų asmeninių ateičių scenarijų bei numatomos elgsenos, demonstruoja blogesnius nei vidutinius gebėjimus plėtoti loginę veiksmų ir pasekmių seką. Asmeninės įžvalgos struktūroje yra klaidų. Pasiiekta 55 – 64 proc. numatytų studijų rezultatų. 5 (silpnai) Asmeninė ateities įžvalga tenkina minimalius reikalavimus, t. y. turi visas reikiamas dalis,

			tačiau jos atskleistos nepilnavertiškai pateikiant paviršinę informaciją. Pasiiekta 45 – 54 proc. numatytų studijų rezultatų. 4; 3; 2;1 – Asmeninės ateities įžvalgos neparengtos arba netenkina minimalių reikalavimų
Ateities įžvalgų rengimas ir jų įveiklinimas	60	Kurso pabaigoje	10 (puikiai) Parengti ateities scenarijai atspindi tarpdisciplininę problemos kompleksiskumą. Komisijai, sudarytai iš dėstančių dėstytojų ir pakviestų praktikų aiškiai ir argumentuotai pristato parengto darbo idėją. Demonstruoja specializuotas įvairių sričių kritines įžvalgas ir teikia galimus sprendimų būdus. Scenarijų pristatymui naudoja skaidres ir vizualizuojančią medžiagą. Formuoja problemas ir teikia kritines pastabas. Atsakinėdami į užduodamus klausimus demonstruoja išskirtines specializuotos srities ir skirtingų sričių sąveikos žinias ir gebėjimus. Scenarijų struktūra atitinka reikalavimus, yra visos reikiamos dalys, kurios atitinka joms keliamus reikalavimus. Pasiiekta 95 – 100 proc. numatytų studijų rezultatų. 9 (l. gerai) Parengti scenarijai atspindi tarpdisciplininę problemos kompleksiskumą. Komisijai, sudarytai iš dėstančių dėstytojų ir pakviestų praktikų aiškiai ir argumentuotai pristato parengto darbo idėją. Scenarijų pristatymui naudoja skaidres ir vizualizuojančią medžiagą. Formuoja specializuotas problemas. Atsakinėdami į užduodamus klausimus demonstruoja tvirtas specializuotos srities ir skirtingų sričių sąveikos žinias ir gebėjimus. Scenarijų struktūra atitinka reikalavimus, yra visos reikiamos dalys, kurios atitinka joms keliamus reikalavimus. Pasiiekta 85 – 94 proc. numatytų studijų rezultatų. 8 (gerai) Parengti scenarijai atspindi tarpdisciplininę problemos kompleksiskumą. Komisijai, sudarytai iš dėstančių dėstytojų ir pakviestų praktikų aiškiai pristato parengto darbo idėją. Scenarijų pristatymui naudoja skaidres. Atsakinėdami į užduodamus klausimus demonstruoja geresnes nei vidutines specializuotos srities ir skirtingų sričių sąveikos žinias ir gebėjimus. Geba analizuoti reiškinius. Projekto struktūra tik iš dalies atitinka reikalavimus. Pasiiekta 75 – 84 proc. numatytų studijų rezultatų. 7 (vidutiniškai) Komisijai, sudarytai iš dėstančių dėstytojų ir pakviestų praktikų, pristato parengto darbo idėją. Scenarijų pristatymui naudoja skaidres. Atsakinėdami į užduodamus klausimus demonstruoja vidutines specializuotos srities ir skirtingų sričių sąveikos žinias ir gebėjimus, yra neesminių klaidų projekte ir jo struktūroje. Geba taikyti žinias. Pasiiekta 65 – 74 proc. numatytų studijų rezultatų. 6 (patenkinamai) Komisijai, sudarytai iš dėstančių dėstytojų ir pakviestų praktikų pristato parengto darbo idėją. Scenarijų pristatymui naudoja skaidres. Atsakinėdami į užduodamus klausimus demonstruoja blogesnes nei vidutines specializuotos srities ir skirtingų sričių sąveikos žinias ir gebėjimus. Projekte

			yra klaidų. Pasiiekta 55 – 64 proc. numatytų studijų rezultatų. 5 (silpnai) Yra parengtas, bet nepristatytas darbas. Scenarijai tenkina minimalius reikalavimus, t. y. turi visas reikiamas dalis, tačiau jos atskleistos nepilnavertiškai pateikiant paviršinę informaciją. Pasiiekta 45 – 54 proc. numatytų studijų rezultatų. 4; 3; 2; 1 – Scenarijai neparengti arba netenkina minimalių reikalavimų.
Bendramokslių indėlio į grupėje rengtas užduotis vertinimas (Peer evaluation)	Koeficientas iš kurio dauginasi ateities įžvalgų rengimo įvertinimas	Kurso pabaigoje	Studijuojantysis dešimties balų skalėje įvertina savo bendramokslių, su kuriais rengė ateities scenarijus, indėlį, gebėjimą įsiklausyti į kitą nuomonę, demonstruotą pagarbą kitos srities nuomonei. Visų grupės narių vertinimai yra susumuojami ir išvedamas koeficientas iš kurio dauginamas scenarijų grupės įvertinimas ir taip gaunamas individualus scenarijų rengimo įvertinimas.

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Poli Roberto	2024	Handbook of Futures Studies.	ISBN: 978 1 03530 159 1	Edward Elgar Publishing
Masson-Delmotte, V., P. Zhai, A. Pirani, S.L. Connors, C. Péan, S. Berger, N. Caud, Y. Chen, L. Goldfarb, M.I. Gomis, M. Huang, K. Leitzell, E. Lonnoy, J.B.R. Matthews, T.K. Maycock, T. Waterfield, O. Yelekçi, R. Yu, and B. Zhou (eds.)	2021	IPCC, 2021: Climate Change 2021: The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change	doi:10.1017/9781009157896.	Cambridge University Press https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/downloads/report/IPCC_AR6_WGI_FullReport.pdf
Jerome C. Glenn Theodore J. Gordon Elizabeth Florescu and The Millennium Project Team	2023	STATE OF THE FUTURE 20.0	ISBN: 978-0-9882639-6-3	The Millennium Project
Papildoma literatūra				
Millenium project	2023	International Governance Issues of the Transition from Artificial Narrow Intelligence to Artificial General Intelligence		https://www.millennium-project.org/wp-content/uploads/2023/08/AGI-Governance-Phase-1-1.pdf#:~:text=internationally%20explore%20potential%20AGI%20governance%20issues%20and
Aktualios internetinės nuorodos	https://oecd-opsi.org/ https://www.gartner.com/en https://knowledge4policy.ec.europa.eu/foresight_en#:~:text=A%20guide%20to%20provide%20practitioners,%20policy%20makers%20and			